

Oponentní posudek diplomové práce

<i>Jméno a příjmení autora</i>	Mgr. Novák Josef
<i>Název práce</i>	<i>Daňové trestné činy</i>
<i>Oponent</i>	Doc. JUDr. Jan Chmelík, Ph.D.
<i>Označení vysoké školy</i>	Západočeská univerzita, Fakulta právnická, Katedra trestního práva, Plzeň

Cílem diplomové práce, jak uvádí její autor v úvodu, je charakteristika základních pojmů, se kterými se v oblasti daňových trestných činů setkáváme. Dále charakteristika daňových trestných činů, specifika odhalování a dokazování této trestné činnosti a v neposlední řadě též porovnání právní úpravy se sousedními zeměmi. To vše je obsahem šesti kapitol, popsaných na 76 stranách dokumentu. První kapitola je souborem základních pojmů, které souvisí s daňovým právem a daňovou trestnou činností. Ty jsou vymezeny vcelku přesně a dostatečně srozumitelně. Ve druhé části se diplomant zabývá otázkou daňového systému a zdrojových kapitol, ze kterých se odvádějí daně, poplatky a podobné platby. Charakteristika je vcelku úplná a vyčerpávající, poskytující základní přehled o daňovém systému České republiky. Druhá kapitola je věnována historickému exkurzu do právní úpravy trestných činů dopadající na neplnění daňové povinnosti a to od roku 1990 do současnosti. Nejprve jsou vyčerpávajícím způsobem charakterizovány jednotlivé novely trestního zákona v oblasti daňových trestných činů a v nezbytném rozsahu i novelizace obecné části trestního zákona. Za vcelku zbytečné však považuji citaci § 148 – zkrácení daně podle úpravy z let devadesátých. To by mělo význam, kdyby se diplomant zabýval srovnáním předcházející a současné právní úpravy, stejně tak u dalších doslovných citací zastaralých úprav. Stejně tak celá kap. 2.2. Nevím, jestli to byl záměr takto pojmut historické srovnání právních úprav, osobně to ovšem pokládám za zbytečné a navíc jsem odpůrcem přepisování skutkových podstat. Třetí kapitola je věnována samotným daňovým trestným činům. Při zpracování této otázky autor opět zvolit přepis jednotlivých skutkových podstat a vymezení základních znaků skutkové podstaty. To je pak do určité míry napraveno řadou judikatorních rozhodnutí NS. V závěru kapitoly je velmi stručně pojednáno o zvláštnostech trestní odpovědnosti právnických osob. Čtvrtá kapitola je věnována procesním otázkám, tedy odhalování a dokazování daňových trestných činů. Vcelku výstižně je charakterizována operativně pátrací činnost, její smysl a rozsah. Co však schází, je otázka využitelnosti informací získaných touto cestou, tedy mimo trestní řízení. V další části této kapitoly je velmi podrobně rozebrána problematika odposlechů a operativně pátracích prostředků, naopak velmi zevrubně je věnována pozornost dalšímu způsobu a rozsahu dokazování daňových trestných činů. Argumentačně i terminologicky jsou jednotlivé popisované instituty charakterizovány správně a v dostatečném rozsahu, i když důraz je zjevně dán na prostředky podle zákona o P ČR. Pátá

kapitola je souborem prepisů zahraniční právní úpravy, tzn. i zde podstatná část kapitoly je tvořena doslovnými prepisy jednotlivých skutkových podstat trestných činů vybrané země. Mnohem přínosnější by byla základní charakteristika a pak srovnání s naší právní úpravou. Poslední šestá kapitola je tvořena statistickými přehledy.

Odborná úroveň práce je vyhovující, i když ta je z podstatné části tvořena prepisy právních norem, skutkových podstat apod. Postrádám tak v práci vlastní názor studenta na tu kterou popisovanou problematiku. Nic méně první a druhá kapitola je zpracována ycelku dobře, terminologie použitá v diplomové práci je správná a příznačná i se stručným komentářem. Na tomto místě je potřebné také uvést, že sepsání úředního záznamu podle § 158 odst. 3 TrŘ neslouží pro potřeby obviněného. O tomto záznamu se obviněný zpravidla dozví až při prostudování spisu (§ 166 TrŘ) na závěr vyšetřování. Za nejslabší stránku práce považuji odhalování a vyšetřování daňových trestných činů, která je věnována zejména operativně pátrací činnosti a odposlechům bez konkrétního přínosu.

Použité zdroje jsou dostačující, i když nenabyl jsem přesvědčení, že s literaturou uvedenou v seznamu, bylo i v plné míře pracováno. O tom svědčí i poznámkový aparát v textu. Formální stránka citací je však správná.

Po stránce formální a gramatické je práce zatížena řadou chyb, dokonce i pravopisné chyby nejsou výjimkou (např. str. 44 - vyplívá). Práce nepřináší téměř žádnou tzv. nadhodnotu. Z tohoto pohledu je její využitelnost velmi problematická. Přínos práce lze spatřovat v poměrně obsáhlém popisu trestných činů dopadajících na problematiku daní a základní charakteristiky hospodářských trestných činů podle právní úpravy z 90 let minulého století.

Závěr: Objektivně je práce zpracována v dostatečném rozsahu, s konstatováním faktů daných konkrétní právní úpravou. Je postavena v převážné míře na citací právní normy (skutkových podstat apod.) s nízkým podílem inovativních přístupů a vlastního vkladu autora. Poskytuje základní přehled o trestných činech dopadajících na problematiku daní, včetně historického pohledu na starší, socialistickou právní úpravu.

Vzhledem k věcným chybám, nízkému přínosu a využitelnosti práce, hodnotím ji jako **dobrou**.

Navrhovaná otázka k obhajobě: Charakterizujte legislativní vývoj odposlechu podle § 88a TrŘ. V jakém rozsahu jsou využitelné výsledky operativně pátrací činnosti v trestním řízení.

V Praze, dne 12.4.2014

Doc. JUDr. Jan Chmelík, Ph.D.

